

2134

241
—
n - 89

1900

ԻՐ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐԸ

ՊԱՀՈՂԸ

241

հ - 89

معارف عمومیه نظارت جلیله سلط ۲۶ ذی القعده
۳۱۷ و ۱۴ مارտ ۳۱۶ تاریخی و ۶ نومرسی رخصتامه سیاه
نشر اولنیشور

مصارف آمریقان مسیوزر شرکی طرفندن تسویه اولنیه
طبع اولنیشور

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՏՊԱՐԱԳԻ Ա. Ա.ԿՈԲ ՊՕՅԱՀԵԱՆ

1900

2010

2001

241

հ. 83

43892-Ա

բ. 87

Հ. Տ. Կ. Պ. Հ. Տ. Հ. Տ. Հ. Տ.
Պ. Բ. Ա. Ի. Ա. Ի. Ա. Ի. Ա. Ի.
ՓՈԽՎԱՐԱԿԱՆ ՖՈՆԴ
ՕԲԼԵԳԻ ՓՈԽՎԱՐԱԿԱՆ ՖՈՆԴ
ՄԱՏԻԿԱՆ ՄԱՏԻԿԱՆ

ԻՐ ՀԱՆԴԵՐՁԵՐԸ^Հ
ՊԱՀՈՂԸ

«Երանի անոր որ արթուն կը կենայ ու
իր հանդերձները կը պահէ : » Յայտնու-
թեան զիրքին տամնը վեցերորդ զլսուն այս
շատ նշանակալից խօսքին իմաստը թերեւս
չհասկնանք եթէ վաղեմի տաճարին պաշ-
տօններուն մանրամասնութեանց տեղեակ
չենք : Այդ ահազին շինուածքը, որ աշ-
խարհի զարմանալիքներէն մէկն էր, զի-
շերը կը հսկուէր քահանաներէն ու Դեւ-
տացիներէն ընտրուած երկու հարիւր հո-
թանասուն պահապաններէ : Տաճարին ըն-
դարձակ ու մթնչաղ տարածութեան մէջ
հոս հոն դրուած էին այս պահապաննե-
ները, եւ անոնցմէ կը սպասուէր որ ա-
չալուրը հսկողութիւն ընէին ըոլոր զիշե-
րը : Ենթագրենք թէ կէս զիշերը տաճա-

1367-62

ըին սահմաններուն մէջ ենք։ Ալ չսուիր երբեմն մեծ շրջափակին մէջ դանուող երկու հազար մարդոց ոտքի ձայնը։ մեծ սեղանին վրայ երբեմն մէկ օրուան մէջ զոհուող հազար արջառններուն բառաչին եւ տասը հազար ոչխարներու մայիւնին յաջորդած է այնչափ խոր լոռութիւն մը որ կարծես թէ այդ սրբազն շրջափակին մէջ երբեք լսուած չէր մորթուող եղներու եւ այծերու խեղդուկ հեծեծանքը։ Միայն երկու հարիւր եօթանասուն արթուն պահապանները իրենց տեղն են։

Ո՞վ է ան։ Լոյս բոնող ու անձայն քալող մարդ մը այդ հոյակապ սրահներու եւ բաղմաթիւ անցքերու մէջ կը քալէ։ Տաճարին պետն է։ Ղեւտացւոց կեցած մէկ տեղէն միւս տեղը կ'երթայ։ Անոնց առջեւը կ'ելլէ յանկարծ, յանակնակալս, մութին մէջ երեւող ոգիի մը պէս, կամ Աստուածաշունչին լեզուով՝ «գիշերուան գողի պէս»։ Պահապանները արթուն են։ Եթէ արթուն են, ոտքի կ'ել-

լեն եւ իրենց պետը կը բարեւեն մասնաւոր եղանակաւ։ Իր տեղը քնացող մը կա՞յ։ Կը դանակոծուի եւ, պետին ձեռքի ջահովը իր հանդերձները կը բուընկցուին եւ կը թողուի մերկ ու ամօթալի, իր անպատուուած տունը երթալու։ «Երանի անոր որ արթուն կը կենայ ու իր հանդերձները կը պահէ»։

Այս ազգու ճարտասանական ձեւը կարդալու ատեն կը տեսնենք Յայտնութեան գիրքին հեղինակին մտքին մէջ, թէ աշխարհոջ Հրէական տաճարին տեղը բռնած է։ անոր բնակիչները պահապաններն են որոնք Աստուած այլեւայլ տեղեր դրած է եւ անոնց ըստած է, ուԱրթուն կեցէք, ինչու որ ոչ օրը գիտէք եւ ոչ ժամը։ Մահը տաճարին պետն է, որուն դատաստանի յանկարծական հրաւէրը չենք գիտեր թէ ե՛րբ կու գայ։

Ուշադրութիւն տանք ասոր։ Տաճարին պահապաններէն կը սպասուէր որ ամէն ժամանակ ընէին այն բանը որով

պէտք էր զբաղած ըլլալ պետին իրենց
եկած ժամանակը։ Եթէ գիտնայիր թէ
քեզի պիտի գայ այսօր կամ վաղը, սովու-
րութիւններդ կամ կեանքդ երբեք պիտի
փոխէի՞ր։ Խորհէ ասոր վրայ, ոչ թէ վհա-
տելու համար, այլ վասն զի խնդիր մըն
է զոր պէտք չէ անտես ընել։ Կ'ուզե՞ս
զուարձութենէ մը հրաժարիլ։ Աղէկ չափ
մը կայ որով կը գիտցուի թէ մեղանչա-
կան զուարձութիւն է թէ ոչ։ Պիտի հրա-
ժարէի՞ր անկէ եթէ տաճարին պետը վա-
ղը գար։ Եթէ պիտի հրաժարէիր, հրաժարէ
հիմա։ Շաբաթ զիշեր սիրոյ դաւանում
պիտի ընէի՞ր Տէրոջդ համար որ քեզ գնեց,
եթէ գիտնայիր թէ երկրիս վրայ վերջին
շաբաթդ սկսած ես։ Եթէ պիտի ընէիր, այդ
դաւանանքը հիմա ըրէ։ Քու ստացուածքէդ
սովորաբար տուածէդ աւելի մաս մը պիտի
տայի՞ր Աստուծոյ եթէ գիտնայիր թէ
քսանըչորս ժամ ետքը մատներդ ա'լ պի-
տի չկրնան ուրիշ արժէթուղթ մը ստո-
րագրել։ Եթէ պիտի տայիր, հիմա տուր։

Բարեկամի մը հետ պիտի խօսէ՞իր այսօր,
եւ ըսէի՞ր թէ կը վափաքիս որ ինքզինք
Քրիստոսի նուելիք, եթէ գիտնայիր թէ
վաղը այս ատեն լեզուդ պիտի կապուի
անաննկ որ ա'լ չկրնաս խօսիլ։ Ուրեմն
այսօր ըսէ այդ խօսքը։

Սակայն այսօր ապրողներուն ու հին
ատենը տաճարին պետը ողջունելու հա-
մար արթուն կեցող Ղեւտայիններուն մէջ-
տեղ մեծ տարբերութիւն մը կայ։ Անոնցը
անգործ արթնութիւն էր։ Հոն նստելու
էին հանդարտ, ձեռքերնին ծալլած, բայց
աչքերնին չորս բացած։ Հիմա մեր Փրկչին
մեղմէ պահանջածը գործոն արթնութիւն
է։

Եթէ ձեզի, վաճառականներուդ, ըսուէր
թէ ամիս մը չանցած պիտի մեռնիք, կը
յուսսամ թէ վաղը ձեր վաճառատունը պի-
տի երթայիք երէկուան պէս, եւ նոյն
պատուաւոր եղանակով ստակ շահէիք
եւ նոյնպէս պիտի ծրագրէիք թէ ի'նչ-
պէս կրնաք բարիք ընել անով։ Դուք,

հայրեր ու մայրեր, եթէ զիտնայիք թէ
երկրիս վրայ ձեր վերջին շաբաթը մտած
էք, կը յուսամ թէ ձեր զաւակներուն հետ
պիտի ցատկըտէիք ու խաղայիք, ճիշդ
ինչպէս որ ըրած էք անցած շատ մը շա-
բաթներու մէջ, երբ չէիք մոռնար անոնց
հետ եւ անոնց համար աղօթել։ Դուք որ
կիրակնօրեայ դպրոցի ուսուցիչ կամ ուսա-
նող էք, եթէ զիտնայիք թէ երկրիս վրայ
ձեր վերջին կիրակին եկած է, կը յուսամ
որ զայն պիտի անցընէիք ոչ թէ տան մէջ
դղջման կամ անձնաքննութեան ցաւերով
ու տագնապներով, այլ պիտի երթայիք
ու այդ կարգին սորվեցնէիք կամ անոր հետ
սորվէիք ամէն կիրակի ըրածնուդ պէս։
Դուք, դպրոց գացող տղաքներ ու աղջիկ-
ներ, եթէ զիտնայիք որ երեքշաբթի երկար
արձակուրդ (վագանձա) մը պիտի սկսի,
այսինքն պիտի մեռնիք, կարծեմ ձեզ խրա-
տելու եմ որ երկուշաբթի դպրոց երթաք,
վասն զի Աստուած ուրիշ ասպարէջի մէջ
նպատակ մը պիտի գտնէ որուն կընաք

գործածել ձեր բոլոր Մաթէմաթիքը, քե-
րականութիւնը եւ զրաբար եւ օտար լի-
դուներուն վրայ ձեր ծանօթութիւնները։
Եւ կարծեմ աւելի պիտի ուրախանայ եթէ
ձեզի յանձնած գործը կատարելով զբաղեալ
եւ արթուն գտնէ ձեզ, եւ ոչ թէ ծալլած
ձեռքերով ու անգործ գլուխով նստած։

Մահուան պատրաստուելու համար
վանքի պէտք չկայ։ Հարկ չէ խուց մը
քաշուիլ եւ մարմինը չարչարել եւ ու-
րուականային երեւոյթներ ստեղծել եւ
խեղդել բոլոր ձայները որով մեր զգա-
յարանքները մեզի հետ կը խօսին։ Մահ-
ուան պատրաստուիլ կը նշանակէ սովո-
րական գործը հաւատարմութեամբ եւ
ամբողջ պարտականութիւնը լաւ կատա-
րել։ Մահուան պատրաստուիլ կը նշա-
նակէ շիտակութեամբ առուտուր ընել,
յօժար կամօք տալ եւ հաւատարմու-
թեամբ առնել, անուշութեամբ խօսիլ,
սրտանց ժպտիլ։ Մահուան պատրաստուիլ
նշանակեր կեանքի ձամքուն վրայէն պայ-

ծառ բան մը վանել, չնշանակեր գօրաւոր
սէր մը մարել, չնշանակեր ձշմարիտ հաւ
ճոյքէ մը հրաժարիլ, չնշանակեր անոյշ
բան մը թթուի փոխել կամ հաւտացնել
թէ լեղի բան մը ախորժելի է : Ասիկա
այս ձշմարտութեան փառաւոր կողմն է :
Մէր Տէրոջը հրամայած քրիստոնէական
արթնութիւնը չէ վարանոտ, տարութերող
վախ մը : Չնշանակեր թէ շարունակ ա-
հարեկ շշունջով հարցնելու ենք, «Տէրը
կու զա՞յ, Տէրը կու զա՞յ» : Այս արթնու-
թիւնը պարզապէս կը նշանակէ ամէն օր-
ուան պարտականութիւննիս ամէն օր
հաւտարմութեամբ կատարել :

2137

Տեսակ
Տիպ. Բ.

Ա. Բ.

(5)

«Ազգային գրադարան»

NL0029040

2028